

Renes Ayala,
Víctor

El 15-M i les “assemblees de barri”: entre allò “vell” i allò “nou”?

Resum

Aquestes notes només intenten posar sobre la taula qüestions percebudes des de la intersecció entre la gran explosió social que va significar el 15-M, sorgit el 2011, i l'experiència en el moviment ciutadà. Evidentment, aquesta intersecció constitueix un lloc que està inevitablement condicionat per l'experiència que de tots dos fenòmens s'ha anat adquirint. Són notes preses a l'abric del debat intern/extern en els mateixos moviments. Per això, són com un “mos” per seguir el camí, per la qual cosa són notes que no tanquen sinó que obren les mirades del caminant.

Paraules clau

Societat, Democràcia participativa, Ciutadà, Igualtat, Dignitat, Teixit social, Barri, Assemblea, Moviment 15-M, Perifèria, Centre, Gestió pública

El 15-M y las “asambleas de barrio”: ¿entre lo “viejo” y lo “nuevo”?

Estas notas sólo intentan poner encima de la mesa cuestiones percibidas desde la intersección entre la gran explosión social que significó el 15-M, surgido en 2011, y la experiencia en el movimiento ciudadano. Evidentemente, la experiencia de esa intersección constituye un lugar que está inevitablemente condicionado por la experiencia que de uno y otro se ha ido adquiriendo. Son notas tomadas al calor del debate interno/externo en los propios movimientos. Son, por ello, como un “tentempié” para seguir el camino, por lo que son notas que no cierran sino que abren las miradas del caminante.

Palabras clave

Sociedad, Democracia participativa, Ciudadano, Igualdad, Dignidad, Tejido social, Barrio, Asamblea, Movimiento 15-M, Periferia, Centro, Gestión pública

The 15-M Movement and the 'Neighbourhood Assemblies': between the 'old and the 'new'

These notes aim simply to put on the table a number of issues perceived from the intersection between the great social explosion that marked the 15-M, in the aftermath of March 15th, 2011, and the experience of the citizens' movement. It goes without saying that the experience of that intersection is inevitably conditioned by the ongoing experience of both of these phenomena. These notes were taken in the heat of the internal/external debate within the movements themselves, and as such are essentially a 'snack' for the road, so their purpose is not to close but to open the eyes of the traveller.

Keywords:

Society, Participatory democracy, Citizen, Equality, Dignity, Social fabric, Neighbourhood, Assembly, 15-M movement, Periphery, Centre, Public governance

Com citar aquest article:

Renes Ayala, Víctor (2013).

“El 15-M i les ‘assemblees de barri’: entre allò ‘vell’ i allò ‘nou’?”.

Educació Social. Revista d'Intervenció Socioeducativa, 55, p. 83-91

▲ Sentir: “ha aparegut quelcom de nou”

Una primera nota, i molt destacada, és que hi va haver un clamor pràcticament unànime que sentia que quelcom de nou estava succeint quan el 15-M es va assentar a la plaça pública (a la Puerta del Sol de Madrid). Davant l’asfixia de la reiteració contínua d’idees i discursos monocordes sobre la crisi, sobre la necessitat de mesures per reprendre el creixement plantejant només les condicions del sistema financer i de l’activitat econòmica, es va començar a sentir alguna cosa diferent, atès que no només tenia música i lletra diferent, sinó que no se cenyia estrictament al guió establert.

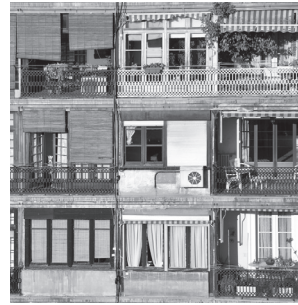
Perquè fins i tot criticant les mesures de reactivació del capital financer, fins i tot criticant la política de retallades perquè els inversos tinguessin confiança, fins i tot denunciant una reforma laboral clarament regressiva i redistributiva a favor de l’acumulació de capital, fins i tot cridant que els únics pagans de la crisi eren els que no l’havien provocat, amb tot i més, alguna cosa feia sentir que tot i ser diferent d’allò que els poders públics i fàctics estaven posant en acció, aquella pròpia crítica era l’anvers d’aquell guió, però no es percebia el canvi de guió. I aquella era la necessitat sentida.

D’aquí el sentiment d’unanimitat quan es va sentir que alguna cosa estava posant en crisi la crisi; la crisi i les seves mesures; la crisi i les seves crítiques; la crisi i, especialment, els actors polítics, i també econòmics i socials, que seguien el guió, ja fos en el revers o en l’anvers. Es va fer una forta connexió amb l’exigència d’una democràcia real, participativa, no enquistada en elits i en grups que s’auto-reproduceixen i que creen les condicions per fer-ho; la representació dels quals no els era reconeguda, tot i haver estat votada; la distància dels quals amb allò comú, amb el bé comú, era evidenciada; amb la descaradura de condicionar els béns i els serveis a la rendibilitat dels qui abans de la crisi la van crear i un cop produïda pretenen recrear-la; amb l’evident paradoxa que els rics augmentaven la seva riquesa amb la crisi, i la resta de la societat estava en clar declivi d’empobriment. I un llarg etcètera absolutament nou, ja que no es consideraven separables els actors de la crisi i de la recessió, les mesures dels quals retroalimentaven la mateixa crisi, de la manca de futur per als que no eren sinó víctimes. La desafecció de les institucions cap al ciutadans era tornada per la desafecció dels ciutadans cap als mateixos actors d’aquesta distància.

La mateixa societat se sorprèn que en el seu si hi havia les persones que desvelaven tot allò. No unes elits sinó la mateixa societat erigida com a subjecte i actor

I tot això posat en valor i al descobert pels mateixos ciutadans, cosa que va ser una sorpresa per a la mateixa societat. La mateixa societat se sorprèn que en el seu si hi havia les persones que desvelaven tot allò. No unes elits, no uns líders abans ocults que com per art de màgia apareixien per dir a la societat el que la mateixa societat estava sentit. Sinó que era la mateixa societat erigida com a subjecte i actor, les persones i els mateixos ciutadans i ciutadanes que en un exercici “d’intel·ligència sensible” feien aflorar el que circulava pels territoris de la societat, les seves desemparances, i els seus

disgustos, els seus descontentaments i les seves esperances. En un exercici en què tots i totes podien prendre la paraula, dir-ho i expressar-ho, respectant els altres i recolzant, matisant, complementant la veu dels uns i dels altres. En pura igualtat de maneres de sentir i de saber, en pura competència sense requisits previs, sense que algú autoritzés la veu dels qui prenen la paraula. I, com que d'això ja se n'ha dit i escrit prou¹, només voldria ressaltar quelcom transcendental. Era la veu, la paraula, l'argument de les raons que esgrimien, i sense perdre-la ni deixar-se-la prendre; no el poder, sinó la potència social de tots i totes a la una, essent les capacitats de tots i totes les que feien possible la construcció comuna; no la violència ni la imposició, sinó la no-violència com a única *¿arma?*; no arma, sinó com el valor de les persones que valen per la seva igualtat en dignitat, sense imposicions.

Proximitat / distància? La dialèctica de la presència

Partir de les diferents maneres de sentir, com un exercici de la intel·ligència sensible, que no dels sentiments sense raó, és una cosa que va recórrer el teixit social; dels vells i dels nous moviments. Alguns de més propers, com els que durant els noranta i la primera dècada d'aquest segle es van fer notar, com els moviments anti i alterglobalitzadors, els moviments contra la guerra, els fòrums socials, els joves sense futur, etc. I uns altres de més llunyans, com l'experiència del moviment ciutadà que els anys setanta va significar un revulsiu que reclamava no només un nou sistema polític democràtic, sinó una nova organització de la ciutat i dels drets dels ciutadans.

Podem dir que la primera reacció va ser la simpatia; hi ha qui ha posat en el centre de la vida social i política el que molts estaven sentint, i patint, sense trobar la manera de fer-ho. Va ser de sintonia, atès que el guió proposat responia a les preocupacions i exigències que recorrien el teixit de la societat davant de les formes i maneres de fer i de decidir. I va ser de sinergia, atès que no només va facilitar la presència pública de molts anònims del sentiment sinó que els va facilitar la paraula i la significació de la seva presència, així com la connexió de grups, iniciatives i marees que havien pres la iniciativa davant la marxa de la crisi i les mesures que s'adoptaven.

Són reaccions en positiu, en afirmatiu, que el mateix moviment va introduir en les seves reunions, debats, en la seva difusió, especialment en les grans manifestacions de juliol i octubre d'aquell mateix any. Això feia possible un itinerari no només de coincidència en les motivacions i reivindicacions, tot i que pensar en la convergència en el treball pròxim i proper al teixit social dels barris, que era una cosa desitjada, no era fàcilment resoluble. El que sí era perceptible era una mena de proximitat / distància, atès que des de l'experiència del moviment ciutadà el que resol la trobada és la presència

en el mateix teixit de proximitat dels ciutadans, o sigui en els barris i hàbitats. Tot i que això és molt més complex que una simple aproximació al territori. La frescor, la iniciativa, les propostes i les maneres de fer, decidir i organitzar-se estan carregades de significat. I, així, sense més, no era fàcil trobar-se amb una història del moviment ciutadà que havia consolidat la seva presència però havia estancat el seu desenvolupament, i no estava actuant com a referent en aquest teixit social. I això era perceptible en la mateixa bretxa generacional que el moviment 15-M posava al descobert, atès que era un moviment jove pel que fa als seus components i pel que fa a les seves característiques. Per tant, aquí es planteja una doble, possible?, vinculació. La de la vinculació al territori, la de la vinculació al teixit social. La capacitat de trobada en totes dues direccions marcarà la virtualitat d'aquest nou moviment amb l'espai i el territori de la ciutat i dels seus barris, que és l'espai de l'històric moviment ciutadà.

Un territori desballestat o la perifèria és centre?

Sens dubte, la virtualitat del moviment 15-M no és reductible a aquesta dimensió. Així es comprova per la seva aportació a les denominades mareas ciutadanes, a l'acció contra les privatitzacions de serveis públics, davant la troika, contra el deute il·legítim, etc. Però aquestes notes es refereixen a l'àmbit més proper al teixit social i territorial. Per això resten acotades a la interacció entre tots dos.

I el primer que cal destacar, per entendre-ho millor, és la funció dels barris en aquests moments d'agudització de la crisi i els seus efectes. Perquè, si bé és cert que és fàcil coincidir que als barris "ha passat alguna cosa grossa!", no és menys cert que el temps contribueix a "naturalitzar" els problemes atès que, a causa de la seva permanència i continuïtat, adquireixen una consistència tal que sembla fer-los naturals. Però la crisi és tossuda i està sent invasora; envaeix múltiples dimensions de la vida de les persones, de les famílies, dels grups; té manifestacions en aspectes que es van agreujant. Els barris i els seus veïns, que històricament han tingut una sèrie de mancances, van camí de "l'estepa solitària" perquè s'estan quedant sols, i això a tots els nivells: d'activitats de participació, promoció, etc.; de centres, béns bàsics, recursos, etc.; són barris que es queden "sense"... I això genera un greu impacte en el patiment, convivència, violència institucional i violències de tota mena. És en els barris on especialment se sent que s'està tancant la porta, abans entreoberta, de l'educació. I aquesta porta es tanca quan concentra la manca de beques de tota mena, de llibres i d'alimentació, d'activitats extraescolars, de projectes de suport, de recuperació, de promoció infantil i juvenil.

Si amb la crisi hem vist que el país se'ns escapava de les mans, el que els barris manifesten és que el país se'ns escapa “per sota” de l'escala social, i que els barris són l'embornal per on això està succeint. És en els barris on explota l'atur, la manca d'ingressos, l'abandonament de les persones ocupables que passen a inocupables, la manca de possibilitats de formació, la connexió d'atur i desprotecció, desnonaments i pèrdua d'habitatge. I, juntament amb això, concentren el “grup abandonat”, com és el grup de menors i joves que estan condemnats en aquesta crisi com el grup de “reus sense causa”, perquè viuen aquest “present sense futur”. En definitiva, són el lloc social on s'està fent que carreguin amb les repercussions d'unes solucions a la crisi financera que ells no han provocat, ni tenen manera de fer-hi front. Per tant, són el lloc on “es concreta el procés d'empobriment general” atès que pateixen els impactes, retallades, etc., en una societat que, a més, culpabilitza les persones (“hem viscut per sobre de les nostres possibilitats”) i també els barris com a llocs dels quals desconfiar, a més de confirmar els estereotips habituals de perillousos, etc. Tot plegat constitueix una bomba de rellotgeria retardada però real, perquè s'està creant un caldo de cultiu per als qui s'ofereixin com a ‘salvapàtries’...

Els barris són el lloc social on “es concreta el procés d'empobriment general”

Aquest context, o més aviat aquest text llegit en el context de la crisi, és el que pren rellevància i significació per a la vinculació del moviment 15-M al territori. Si bé és cert que en el seu origen el moviment està assentat a la plaça, també en el seu origen hi ha la vinculació amb el territori. Paga la pena recordar que la manifestació de juliol del mateix any és la confluència de moltes marxes “des de la perifèria al centre”, de manera que el seu significat inclou també que la perifèria ocupa el centre, que en realitat només hi ha centre si és la perifèria que es constitueix com a tal. I això pren cos amb la constitució de les Assemblees Populars del 15-M (les APM) als pobles i districtes de Madrid. Cosa que no només les apropa al teixit ciutadà d'aquests territoris, sinó que les vincula a les problemàtiques d'aquests territoris. I hi comencen a prendre part els veïns i les veïnes, i també entitats ciutadanes prèviament existents, associacions de veïns i d'altres. Aquest espai facilita i possibilita la trobada, com facilita i possibilita que el teixit associatiu rebi la potencialitat sorgida d'un moviment d'aquestes característiques. Cosa que fàcilment s'ha pogut comprovar en la tasca conjuntament desenvolupada (per APM i associacions de veïns) en molts moments: la consulta sobre la privatització de l'aigua de Madrid, la consulta sobre la ILP, la permanent relació en l'acció anti-desnonaments, la consulta ciutadana sobre la privatització de la sanitat, a més de l'extensió, difusió i participació en les accions de la marea blanca, especialment.

Ho facilita, però no ho resol tot. Cal no oblidar, doncs, que el moviment ciutadà i les associacions de veïns són portadores d'inèrcies que necessiten no només crítica, sinó també canvi substantiu. En la manera de generar participació en el teixit social, en la manera de plantejar i resoldre les protestes i reivindicacions dels barris, en la forma de relacionar-se amb l'administració,

atès que corren el perill de quedar atrapats en la gestió i reivindicació administrativa, deslligats i amb risc de quedar esqueixats del teixit social dels barris, l'única cosa que els pot donar sentit i significat al que fan. La necessitat de creativitat, innovació, canvi generacional, entre d'altres, se sumen a les necessitats de canvi en les seves formes de fer i reivindicar. I aquest és el repte. Fins on són permeables aquests dos moviments? Lògicament, la potencialitat d'un moviment realment nou, com el 15-M, no té com a missió rescatar el moviment ciutadà. Però difícilment pot contribuir als reptes que els barris tenen quant a la funció que la crisi els està assignant, com s'ha dit abans, si no són part de la revitalització, i en la mesura en què sigui pertinent, la regeneració, del mateix teixit associatiu dels barris.

De la convergència en el territori a la trobada revitalitzadora

És important destacar que un i altre moviment, en temps i contextos diferents, amb objectius i perspectives diferents, tenen un element en comú que pot estar a la base de la trobada entre tots dos, quan això es produeix. I és que l'un i l'altre han tingut un lloc fonamental, i el poden continuar tenint en comú, a l'assemblea de barri com a element del seu decidir i del seu fer. El moviment ciutadà, a través de les associacions de veïns, en la seva etapa en què realment eren conegudes com a moviment social, convocava assemblea de barri (encara en condicions moltes vegades precàries a causa del context polític) quan es tractava de prendre decisions i accions que importaven, concernien i implicaven el conjunt de veïns i veïnes del barri². No era "la seva" assemblea la que ho decidia, sinó la de tot el barri, sense exclusions de ser-ne soci o no. Realment, és el mateix cas en les assemblees de districte o de barri quan el moviment 15-M prengué l'opció del territori com a base del seu ser com a moviment social. Per tant, la revitalització del teixit social del barri en idees, continguts, formes i mètodes, té una opció que els connecta a tots dos i els ensenya a tots dos. I aquesta és la base real quan l'un i l'altre es plantegen els reptes que la situació social està provocant.

L'experiència ho ha mostrat. I ho mostra quan l'objecte i l'objectiu de l'acció és el que es prioritza, i es debat sobre l'acció abans que sobre la ideologia. O sigui, quan es col·loca en l'eix de les decisions l'acció davant la reiterada funció que la crisi assigna als barris. Aquest és el que podem no només rastrejar en diverses experiències socials realitzades per una diversitat d'actors socials i associatius en què el moviment 15-M juga un paper d'impulsor actiu i dinamitzador, posant en joc la seva potencialitat, que és la dels seus propis actius convertits en actors col·lectius i, per això, co-actors amb altres actius socials i associatius. I en aquesta trobada hi ha sorpreses, positives i afortunades, com la de posar en valor potencialitats de les associacions de veïns, potser oblidades per elles mateixes, potser abaltides per la manca de

solució o la ruptura generacional, o per les maneres de gestionar, de fer i de promoure la participació dels veïns i veïnes dels barris, però que existeixen.

Amb un element nou que no és un simple element més, ja que es tracta de passar de la pura reivindicació de gestió a la reivindicació amb sentit. Quin? El que posa l'accent en el que constitueix la crisi dels barris generada per la crisi financera, les seves mesures i els seus actors, i proposa i exigeix mesures, i connecta de manera natural l'objecte de la reivindicació amb l'objectiu del necessari canvi de rumb de la sortida de la crisi i dels actors que la gestionen i que neguen la veu, la participació i la decisió als qui l'estan patint. Aquest és el marc en què es pot produir i es produeix la interacció. I és el camí pel qual es pot vehicular la capilarització del 15-M en el territori, en els seus problemes i en les seves relacions amb el teixit associatiu.

I n'hi ha experiències pràctiques, tot i que aquestes notes no tenen per objecte fer aquesta història. Però sí que constatarem la iniciativa presa a partir de 2012 davant les conseqüències devastadores de les decisions dels governants sobre la vida de les persones i la seva especial incidència en els barris, que és on es comparteix la por i l'angoixa que genera ser expulsat del mercat de treball i tenir en risc greu el principal recurs per compensar la desigualtat brutal que la nostra societat crea: els serveis públics. És una iniciativa concreta que, com es diu en la seva pròpia declaració, s'anomena "Red por la dignidad de los pueblos y barrios de Madrid"³. I com a focalització del seu sentit i dels seus objectius proposen com a pla d'acció un "Pla de rescat de la ciutadania", davant la constant comprovació de la pèrdua no només de qualitat de vida, sinó de la seva pròpia condició com a ciutadans dignes i lliures membres d'una societat justa i equilibrada, sense drets reals, mentre uns pocs incrementen brutalment els seus privilegis a costa dels altres. En el marc d'aquest Pla de rescat de la ciutadania es concreten catorze mesures que s'exigeixen de les administracions públiques, i que s'han reivindicat a través de formes de presència directa en espais públics com les oficines de l'INEM, al vestíbul del metro a la Puerta del Sol, en la celebració d'un Ple alternatiu a la Plaza de Cibeles (on té la seva seu l'Ajuntament de Madrid). I, com consta en la seva pròpia declaració, són mesures que requereixen un eficient control dels ciutadans sobre la gestió pública, com a garantia d'eficàcia i que respongui als interessos de la majoria, que eviti el malbaratament, la sagnia de les arques públiques dels "llocs de lliure disposició", dels sous fora mida que els governs municipals s'autoconcedeixen i dels contractes a empreses de confiança, que defrauden les normes de contractació pública.

És una iniciativa que congrega entitats de tota mena, sorgida a partir de la proposta d'una assemblea popular (APM) d'un districte de Madrid a la coordinació de les APM, que va acollir i va difondre per totes les APM i que, conjuntament amb la Federación Regional de Asociaciones de Vecinos de Madrid (FRAVM), es va posar en marxa, tot convidant entitats i col·lectius que ho desitgessin a la constitució d'aquesta iniciativa, que s'autoanomena

Es tracta de passar de la pura reivindicació de gestió a la reivindicació amb sentit

“Red por la dignidad”. La qual cosa ha fet que s’hagi traslladat a diversos districtes de Madrid on es planteja la convergència de grups, entitats i col·lectius per a l’acció i suport a les mesures que han de tenir la màxima concreció possible en els àmbits en què el teixit social existeix i pot participar, en els mateixos barris. Això ha tingut expressions diverses, com la realitzada en un districte del sud del municipi de Madrid (Usera), i s’anomena “Marcha de los 7 barrios”, prenent com a referència la mateixa demarcació territorial en què està dividit. La seva acció més destacada, promoguda per col·lectius, associacions i ciutadans molt diversos, va congrega més de tres mil persones en una marxa que va recórrer tots els barris del districte fins a arribar a plantejar les seves reivindicacions davant de l’Ajuntament, a la seu de la Junta Municipal del districte.

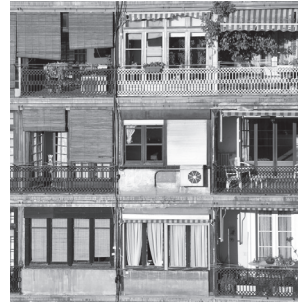
Crear i recrear la ciutadania i el moviment social

És viable aquesta convergència o, millor dit, aquesta trobada entre vells i nous moviments en aquest àmbit ciutadà

Aquestes referències poden ser considerades excessives, o potser escasses. Segons el que s’hi pretengui. El que han mirat de dir és que és viable aquesta convergència o, millor dit, aquesta trobada entre vells i nous moviments en aquest àmbit ciutadà. Perquè no deixa de ser notable que els moviments que van néixer reivindicant un habitatge digne els anys setanta hagin de continuar reivindicant el mateix davant de l’efecte del boom immobiliari i el gran atur, que produeix una gran quantitat de desnonaments i la impossibilitat d’un habitatge digne en condicions adequades i accessibles. O que les reivindicacions d’uns barris perifèrics que exigien aleshores equipaments i serveis dels quals no disposaven vegin ara com els treuen amb excusa de la crisi, fent que uns desapareguin i que d’altres passin a ser gestionats per mans privades des de l’interès del negoci, deixant de ser públics quant al seu sentit i servei. O com els que havien de fer hores i hores extres per poder disposar dels recursos bàsics i en treballs no qualificats, ara són els que són a l’atur i pateixen la pèrdua de protecció social i de recursos per a situacions d’emergència. O com els barris que eren barris de segona, perifèrics, suburbans i fins i tot suburbials, que reivindiquen ésser ciutadans com tota la resta de “ciutadans de la ciutat”, avui, a banda del fet que la bombolla immobiliària i el creixement urbà se’ls ha empassat, han de continuar reivindicant els drets de ciutadania en igualtat de dignitat amb la resta de ciutadans.

I això ja no és només un repte per als “vells” moviments ciutadans, sinó per a tots, i per això també per als “nous”, com el mateix moviment 15-M. Aquest, doncs, també ha de resoldre el seu entroncament al territori, ja que la riquesa de la diversitat de comissions i grups de treball que constitueixen les assemblees de districte del 15-M, ha de resoldre l’articulació de tot plegat “tenint cos”, ans al contrari es pot diluir i disgregar en múltiples iniciatives que deixen de ser significatives d’una Alter-Acció i d’una Alter-Nativa. I ha

d'impulsar que aquesta riquesa d'iniciatives en diversos grups, i de persones que es troben en el seu àmbit, i de cos social, sigui un actiu del teixit social i no un espai lúdic però que no exerceix la seva acció, la seva participació activa i la seva dinàmica en el teixit social dels barris. Contràriament, li pot passar el mateix que els va passar a les associacions de veïns en la dècada següent a la de la seva esplendor, que fou als anys setanta, passant a ser un grup més al barri juntament amb molts d'altres, no essent ja expressió del moviment social com sí ho van ser quan catalitzaven les expressions del teixit social als seus barris. Cal assenyalar, doncs, que és una cosa que també li pot ocórrer a aquest "nou" moviment social si no es manté com a tal moviment social. És cert que ha posat en valor la seva capacitat, el seu valor afegit de renovació del teixit social i de la seva dimensió social i política, d'organització de la polis, de la ciutat, de la pròpia societat. Però ha de dilucidar la disjuntiva del seu entroncament amb el teixit social dels barris, o el replegament sobre si mateix. Si més no, les experiències assenyalades aposten pel teixit social.

Víctor Renes Ayala
Sociòleg i exdirector d'Estudis de Càritas Espanyola
Patró de la Fundación Foessa
VRENES.SSGG@caritas.es

-
- 1 Cfr. bibliografia citada a: Alberich, T. "Movimientos sociales en España: Antecedentes, aciertos y retos del Movimiento 15-M"; publicat a: *Revista del Tercer Sector*, núm. 22, set-dic 2012; p. 89-92.
 - 2 Cfr. l'aproximació a una història del moviment veïnal a: Pérez Quintana, V. i Sánchez León, P (eds.): *Memoria ciudadana y movimiento vecinal*. Los libros de la Catarata, Madrid 2008.
 - 3 Es pot consultar a la seva pàgina web la declaració amb els catorze punts del Pla de rescat ciutadà.
-